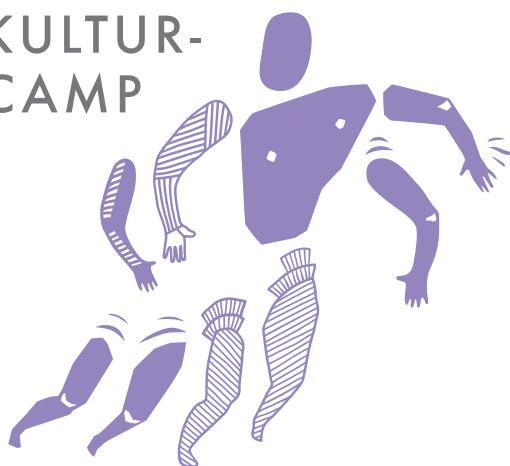

KULTUR-
CAMP

KULTURCAMP

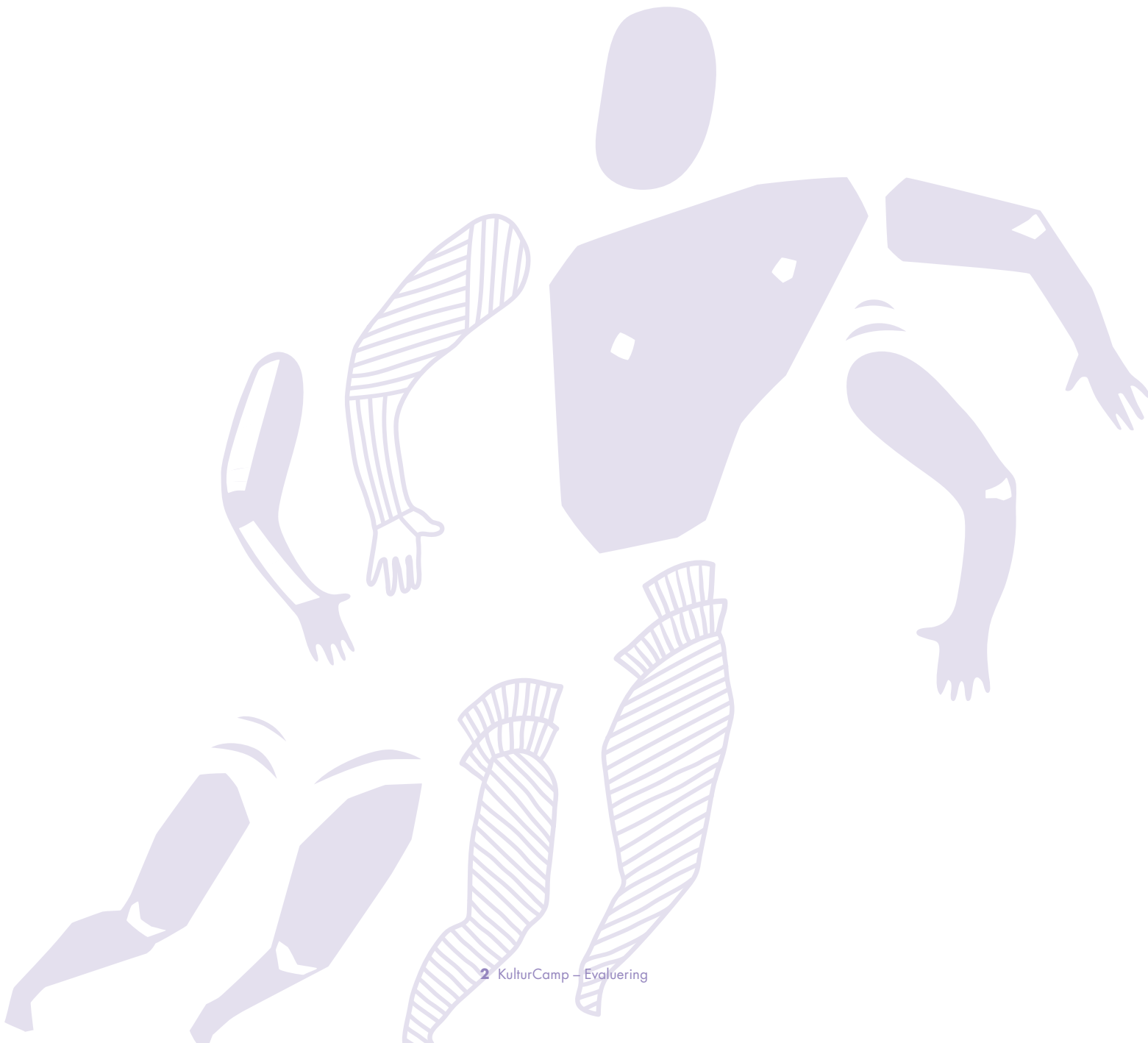
Evaluering for årene 2016-2018

Tine Sønderby er selvstændig med firmaet Praxis21 og arbejder antropologisk med sociale og kulturelle problemstillinger.

Tine har 10 års erfaringer med at udarbejde forskellige typer af evalueringer og er ekstern lektor på Institut for Antropologi i evalueringsantropologi.

Introduktion

I vinterferierne 2016-2018 mødtes talentfulde unge scenekunstnere i alderen 15-25+ på en fem-dages intensiv camp. Her udviklede de deres talent i nært samspil med andre deltagere og undervisere, og der blev skabt én eller flere scenekunstproduktioner, som senere blev fremvist på skoler, teatre og på gaden.

Campen i vinterferien var en grundsten i projektet KulturCamp, som var en del af indsatsområdet "Skab dig selv" i Kulturaftalen 2015-2019 indgået mellem Kulturregion Fyn og Kulturministeriet. KulturCamp afholdt også workshops samt info- og netværksarrangementer på andre tidspunkter af året. Disse kan man læse mere om i projektets beretning. Her kan man blandt andet også se en oversigt over afholdte aktiviteter og læse om de mange samarbejdspartnere, som i varierende omfang var med til at udvikle projektet undervejs.

Denne evaluering fokuserer på de tre camps, der blev afholdt i 2016, 2017 og 2018, sådan som de blev oplevet af deltagere og fagprofessionelle.

Tre camps (2016-2018)

Tilgang: Deltagerne på en camp var med til at udvikle scenekunstproduktioner fra bunden. I modsætning til mange andre tilbud, hvor unge stod til rådighed som skuespillere for andres kunstneriske vision, var de unge talenter med i hele processen bag en produktion. Denne tilgang var en afgørende kvalitet for de fleste deltagere, ligesom de involverede teatre tog godt imod den. På de tre camps blev der eksperimenteret med karakteren og graden af medproduktion.

Deltagere: Projektet var målrettet vækstlaget indenfor visuelle, auditive og performancerelaterede kunstarter. Deltagerne gik ikke på en scenekunstscole, men havde talenter, de ønskede at udfolde og udforske. Før hver camp skulle alle igennem en audition. Det betød, at det kun var de dygtigste og de mest dedikerede, som kom med på en camp.

Camp 1 i 2016 blev afholdt på Harders i Svendborg. 12 deltagere arbejdede med IRL (In Real Life) metoden og skabte den fælles forestilling "Verdens Lykkeligste Land" under ledelse af undervisere/instruktører fra AKTØR. "Verdens Lykkeligste Land" blev efterfølgende vist på Teater Momentum, Oure Efterskole og Ollerup, Det Frie Lærerseminarium

Camp 2 i 2017 blev afholdt på Ryslinge Højskole. 13 deltagere skabte egne produktioner i grupper. De arbejdede med alle elementer fra idé til PR med sparring fra en bred vifte af fagpersoner. To grupper fik skabt produktioner, som blev vist efter campen. Gruppen CEASEfire producerede "Facetime", som blev vist på Teater Momentum og Aprilfestival. Josephine Vilstrup producerede "Når nat bliver dag" – en cykel- og gadeperformance.

Camp 3 i 2018 blev afholdt på Baggårdsteateret i Svendborg. 6 unge deltog i campen, som var en integreret del af festivalen "Svendborg Dage med Brecht". Gruppen arbejdede samlet under ledelse af Blue Spot Production og producerede en forestilling under titlen "Take Back the Stage: Er du et Godt Menneske?". Gruppen var også med i andre relaterede aktiviteter som Åben Scene i Svendborg Bycenter og Åben Scene på Harders.

Evalueringkataloget

Dette evalueringkatalog har fulgt de tre camps indefra. Der er fokus på deltagernes oplevelser af projektet, men viser også perspektiver fra fagpersoner i og administrator af projektet. De interviewede forholder sig alle til, hvordan KulturCamp skaber effektiv talentudvikling af unge.

Undervejs undersøges:

- Hvad sker der, når indsatsen implementeres? Hvilke forventede og uventede resultater opstår?
- Hvad sker der i samspillet mellem individet og det professionelle fællesskab – både fællesskabet med andre talentfulde unge og voksne professionelle?
- Hvilke elementer af disse samarbejder skaber talentudvikling for de unge?
- Hvilke barrierer for talentudvikling oplever hhv. de unge og de professionelle undervejs?
- Hvordan definerer hhv. unge og voksne "talent"? Hvilke kunstneriske og personlige kvaliteter/talenter er i spil?

3 niveauer af kvalitet: Fra det nære fællesskab til udvikling i et bredere og langsigtet perspektiv

Kataloget

Kataloget indeholder tre kapitler, der zoomer ind på særlige kvaliteter ved de tre camps.

Kapitel 1

6

Det nære scenekunstkollektiv

Her kan du læse om, hvordan projektets grupper arbejder med scenekunst. Der er tale om individuel træning i et kollektivt rum, og kapitlet har fokus på:

- Mødet med de andre og sig selv
- I et kunstnerisk kollektiv
- Feedback

Kapitel 2

11

Scenekunstverden

Kapitlet breder blikket ud og stiller skarpt på elementer i scenekunstverdenen, som er særligt centrale for talenterne:

- Dannelse og viden
- Netværk og tilhørsforhold
- Sammenhængende talentudviklingsuniverser

Kapitel 3

14

Medskabelse og entreprenørskab

Dette kapitel har særlig fokus på aspekter ved talentudviklingen, der ligger ud over skuespil/performance, nemlig:

- Medskabelse
- Entreprenørskab

1

Det nære scenekunstkollektiv

“Vi bruger nærværet til at finde ud af, hvem hinanden er”

Citat: Deltager

A. Mødet med de andre og sig selv

Deltagerne møder hinanden og instruktørerne i intense og intime rammer. På campen er man sammen non-stop i en uge, og deltagerne taler om at møde hinanden intuitivt og kropsligt. Der er enighed om, at der er andre regler og muligheder for mødet på campen end i “det virkelige liv”. Én fortæller: “Jeg har tænkt på – hvordan kan jeg kende så mange mennesker så godt, uden at have spurgt dem, hvem de er? Jeg ved ikke, hvor folk bor henne, og hvad de laver til hverdag”. På campen mødes man om at skabe scenekunst og er tilstede her og nu.

Deltagere på alle tre camps fremhæver vigtigheden af at møde andre, som brænder lige så meget for scenekunst som de selv gør, og som har forpligtet sig. “Man skal tit kæmpe for at finde andre, som brænder lige så meget, som man selv gør. Her ER de”, siger én af deltagerne. En anden siger: “Der er ikke nogen her, der ikke er 100 %. Der er ikke nogen, som har meldt sig, fordi deres veninde gjorde det. Alle har kastet sig ud i det”. Engagementet og intensiteten giver deltagerne mulighed for at udfolde sig helt. “Det er ret vanedannende at møde mennesker på denne her måde. Det er noget, man kan blive helt afhængig af og høj af. Det er lidt som en feberdrøm at presse det hele ind i sådan et intenst og kort forløb”, forklarer en deltager.

Nærværet og intimiteten skaber et godt udgangspunkt for samspillet med de andre deltagere og instruktører og for at indgå i et kunstnerisk kollektiv.

”Teater er ikke et soloprojekt – du kan ikke gøre det alene”

Citat: Deltager

B. I et kunstnerisk kollektiv

Fællesskabet og det kunstneriske kollektiv er i centrum på KulturCamp. En instruktør siger: ”Det er jo et paradoks, at teater er en kollektiv kunstart, men næsten al anden talentudvikling er baseret på individuel træning.” Deltagerne taler da også meget om, at deres egne udfoldelsesmuligheder er forbundet til kontakten til deres medspillere. Mange er meget fascinerede af gruppedynamikken og at flytte sig kollektivt.

I 2016 blev der arbejdet med IRL, og én af instruktørerne fra det år sagde: ”Vi tror på relation og på, at vi er et system sammen”. Deltagerne skulle øve sig i at mærke sig selv og de andre og reagere på det, de mærkede. De skulle ikke præstere noget bestemt, men være i noget som var autentisk for dem. ”De unge er ikke skulpturer, instruktøren filer på for at opnå en bestemt helhed”, sagde instruktøren. Der trænedes sociale kompetencer, fordi deltagerne skulle kunne mærke, hvordan og hvornår de skulle byde ind i en scene. En instruktør siger: ”Det er svært at forklare, hvordan man bevæger sig som en organisme. Hvordan fornemmer man, at nu skal jeg byde ind? Det handler ikke om skuespil i sin rent tekniske form, men er mere formativ, mere grundlæggende”. Samtidig skulle deltagerne blive bedre til at håndtere kreative processer sammen. Deltagerne havde varierende grader af erfaringer med kreative processer, men søgte generelt udfordringer. De delte oplevelser og frustrationer med hinanden og hjalp hinanden. Én fortæller: ”Jeg synes, jeg har lært rigtig meget om kreative processer og at acceptere, at man når til et punkt, hvor man virkelig tænker fuck!, men at det nok skal lykkes. For eksempel aftenen lige inden vi skulle spille for publikum, nåede vi til et punkt, som jeg tror er i alle kreative processer, hvor man virkelig tænker ”FUCK, jeg ved virkelig ikke hvad jeg skal gøre” og virkelig er nervøs. Jeg kan tydelig huske, jeg sad i toget sammen med to af de andre og vi var helt kogte, fordi vi havde brugt så meget energi og samtidig megafrustrerede. Men så spillede vi nogle dage efter, og så gik det faktisk rigtig godt. Det var rigtig vigtigt.”

En anden fortæller: ”Jeg er overrasket over, hvor godt det faktisk går. Det er helt anderledes, end jeg troede, det ville være, men jeg synes, det kører fremragende. Vi stod pludselig dér 5-6 mennesker og skulle lave det hele. Og det er ikke hele processen, jeg er god til – jeg har ikke prøvet det før. Men så er der nogle andre, der er bedre til det, eller også bliver vi bare meget hurtigt bedre til det sammen”.

At være i et kunstnerisk kollektiv handler også om at finde ud af, hvordan man spiller de andre bedre og tilføjer elementer til den fælles historie. En af deltagerne fortæller: ”Der er jo ikke nogen forestillinger, hvor alle er i fokus. Og nogle gange, når vi spillede, var det nogen andres historier, der blev fortalt. Så kunne man godt blive sådan lidt ”åh, hvad laver jeg?”, men så er det bare fordi, man er en del af at få helheden til at se ud som et større billede”.

Deltagere fra alle tre camps fremhæver, at det er vigtigt, at KulturCamp skaber gode rammer for en fælles indsats frem for konkurrence. Både de, der har været i scenekunstverdenen i nogle år og de, som lige er begyndt, taler om barske kunstneriske brancher med hård konkurrence. Og mange forsøger at skabe nogle mere inkluderende regler for sig selv og hinanden, både på og udenfor KulturCamp. En deltager, der gik på en forberedende skole, fortalte, at da hendes hold var ved at nærme sig afslutningen af skolen, fik de at vide af en lærer, at de nu skulle indstille sig på konkurrence og på, at ikke alle kom ind på deres drømmeuddannelser. Men den præmis ønskede de unge ikke at gå ind på, men besluttede i stedet, at de ville hjælpe og heppe på hinanden, så de alle, såvidt muligt kunne komme ind på deres drømmeuddannelse.

Andre deltagere fortæller, at de forsøger at gå udenom meget konkurrenceprægede miljøer, fordi de ikke trives dér. "Det at skabe er skrøbeligt og kræver, at man åbner sig. Det er svært at gøre for mig i meget konkurrenceprægede miljøer". Derfor søger og værdsætter de KulturCamps særlige setup: Det er både en ramme, hvor alle arbejder seriøst med deres scenekunst, og en ramme, hvor deltagerne kan tillade sig at være søgende og usikre. Fællesskabet er prioriteret højt, og der bruges tid på at lære at fungere i et kunstnerisk kollektiv. En siger: "Teatermiljøet bliver også gjort værre og hårdere og mere kynisk, end det egentlig er. Nu kan jeg se, at det også er OK at sige: Jeg ved ikke helt, hvad jeg vil, men jeg vil et eller andet – man behøver ikke at sige: Sådan her vil jeg, det her kan jeg. I hvert fald på det niveau vi er nu".

Fællesskabet med de andre deltagere på KulturCamp hjalp også flere med at håndtere en position som spirende kunstner. De var meget bevidste om, at hvis de for alvor valgte at arbejde med deres talent og satse på kunstnervejen indebar det sandsynligvis en usikker fremtid. Og de følte allerede nu presset fra omverdenen om at vælge en mere forudsigelig og økonomisk sikker fremtid for sig selv. En fortalte: "Ude i den virkelige verden er det ofte en samtale, jeg ikke gider at have (den om, at man vil lave teater) – jeg kommer fra et lille lokalsamfund, hvor der er en ret snæversynet mentalitet." På KulturCamp forstod deltagerne imidlertid hinandens udgangspunkter og drømme, og de støttede hinanden. Det øgede generelt deltagerne tiltro til, at det var en seriøs mulighed at arbejde videre med deres talent indenfor scenekunstrådet.

*”Prøv at se, hvad der sker,
hvis du gør sådan her”*

Citat: Deltager

C. Feedback

I den kunstneriske og personlige udviklingsproces trænede deltagerne grundfærdigheder og blev sat i roller og karakterer, de ikke var vant til eller gode til. De fik mulighed for at udforske mange sider af sig selv og deres kunstneriske talent, så de ikke blev fanget i bestemte karakterer eller genrer. I processen fandt de støtte i grundig feedback fra instruktørerne.

En af de unge, som er forholdsvis erfaren, forklarer forskellene mellem hendes læringsproces i ”klassisk teater” og på KulturCamp. ”Det her er både et pædagogisk projekt og et teaterprojekt. Jeg har aldrig prøvet, at der var en instruktør, der satte sig ned og havde en samtale med mig om, hvad jeg kunne gøre bedre. Jeg har prøvet det i ungdomsskolen, men ikke ellers. Selvfølgelig får man det at vide i prøverne, men der er da ikke nogen instruktører, der sætter sig ned med en kop kaffe... altså sådan er branchen jo ikke. Der er ikke nogen, der sætter sig ned og siger: Du skal altså være bedre til ikke at tænke for meget, når du laver teater. Så råber de af en, mens man står oppe på scenen ”Du skal ikke være oppe i dit hoved!!” og så tænker jeg ok, ok, ok...” Hun uddyber: ”I andre sammenhænge har jeg fået at vide, hvis det jeg lavede ikke var godt nok og hvis det var helt exceptionelt – alt det der er ind imellem, der får man ikke noget at vide”.

Netop muligheden for og graden af feedback fremhævede deltagerne som et meget vigtigt element i arbejdet på KulturCamp. Der blev eksperimenteret med forskellige former for feedback fra professionelle, og i 2017 blev der arbejdet med mere selvdrevne grupper. Der var lagt op til, at gruppernes idéudviklingsproces kunne starte allerede inden campen, og i det tidsrum kunne grupperne henvende sig til mentorer, som også guidede dem senere i forløbet. Det var imidlertid vanskeligt at få det fulde udbytte af denne feedbackform. De fleste deltagere havde ikke tidligere prøvet at udvikle deres eget scenekunstkoncept, og havde derfor ikke overblik over, hvor i processen de befandt sig, eller hvad de havde behov for sparring til. Og selvom mentorerne forsøgte med forskellige kommunikationsformer som mail og en Facebookgruppe, var der ikke megen kontakt, før campen gik i gang. Mentorerne fremhæver også, at det kræver en tillidsfuld relation at give unge deltagere kritik – for eksempel at bede dem om at lukke idéprocessen og prøve idéerne af på gulvet. Hvor hård kritik kan de tåle, og hvor hurtigt? Det er en central overvejelse omkring feedback, hvis man tilknytter mentorer til selvdrevne grupper frem for instruktører for en samlet gruppe.

Scenekunstverdenen

“Det tager tid at komme fra børneforestillinger om Dyrene i Hakkebakkeskoven til at kunne navigere i teatrets muligheder”

Citat: Producent

A. Dannelse og viden

KulturCamp samlede deltagere med forskellige indgange til scenekunsten. Der var mange skuespillere, men der var også musikere, manuskriptforfattere/konceptmagere, en danser og en med rødder i poetryslam. Deltagerne kunne udforske forskellige sider af deres kunstneriske talenter, og nogle havde opsøgt KulturCamp, fordi de var sultne efter at få kunstneriske udfordringer i bred forstand. “Jeg vil bare gerne være med til at skabe noget”, udtrykte én af deltagerne. Denne brede tilgang til et samlet kunstnerisk felt betød, at der var flere kompetencer at trække på til forestillinger og bidrog til, at deltagerne fik et bredt perspektiv på scenekunstverdenen. Der er ingen tvivl om, at én af KulturCamps væsentlige funktioner netop var at introducere unge til et scenekunsthelt og styrke deres dannelse og viden om det.

Fleere professionelle omkring deltagerne – både instruktører, projektleder og ansatte på teatre – påpegede, at det er et problem, at scenekunstverdenen er et forholdsvis ukendt univers for mange børn og unge. En producent påpeger: “Se på muséerne. De er foran teatrene på det punkt, fordi de har skoletjenester, som rækker ud og formidler billedkunst til børn og unge. Det gør billedkunstuniverser mere tilgængelige for børn og unge i hverdagen”. Hun påpeger, at det på samme måde kræver en indsats at klæde unge på til at navigere i et scenekunstunivers, og at den indsats ville kunne gøre scenekunsten til et mere integreret element i børn og unges liv.

Også dem, som tager det næste skridt og vil spille en aktiv rolle i scenekunstverdenen, kan have brug for introduktion. Mange unge kunstnere har brug for at afsøge et bredt felt for at finde den plads, som er rigtig for dem, fordi de har en fornemmelse af, at de vil noget scenekunstnerisk, men ikke ved nøjagtigt hvad. Den afklaringsproces tager tid, og det er en vigtig del af et talentudviklingsforløb at skabe rum og mulighed for, at den kan udfolde sig. Samarbejdet med et professionelt scenekunstmiljø og teatrene Baggårdsteatret og Teater Momentum var da også en meget værdifuld akse i KulturCamp-projektet, fordi det gav deltagerne på alle tre camps et dybere indblik i scenekunstuniverser. I 2018 foregik selve campen endog på Baggårdsteatret og holdets forestilling var en integreret del af en større Brecht-festival på teatret. Det betød, at deltagerne også oplevede meget teater sammen som tilskuere.

På samme camp arbejdede deltagerne også meget med publikumsinvolverende performances. Deltagere på alle tre camps var meget optagede af, hvad der sker i mødet med publikum. De overvejede, hvordan det påvirkede dem som individer og som kollektiv og var enige om, at publikum er en uundværlig del af scenekunstuniverset. “Publikum er en del af systemet” og “Scenekunst skal jo deles”, var tilbagevendende kommentarer. I 2018 fik deltagerne en forsmag på, hvordan de også kunne arbejde publikumsinvolverende.

”Det her er meget et fag, hvor ringe breder sig”

Citat: Deltager

B. Netværk og tilhørshold

En anden af KulturCamps forcer er, at den giver adgang til netværk. Det handler både om netværket i det nære scenekunstkollektiv, som blev beskrevet i sidste kapitel, og det bredere netværk omkring det. Nye bekendtskaber giver mulighed for mere sparring og for at udvikle egne forestillinger i fællesskab. Det kan også åbne nye døre til produktioner, deltagerne ellers ikke ville have været i nærheden af, som det skete for deltagerne på 1. og 3. År. De blev inviteret med i forestillinger i regi af Aktør og Blue Spot Production, både i Danmark og udlandet. En af deltagerne fremhæver også, at deltagelse i KulturCamp giver en fordel, når man går til castings. Hun fortæller: ”Jeg har været i castingsituationer, og Kulturcamp er noget af det, de reagerer på.” Det skyldes både, at deltagelse viser engagement, og at man rent faktisk lærer noget her, som man kan bruge.

At udvide netværket er uhyre vigtigt for deltagerne, og de taler meget om at være ”udenfor/indenfor” scenekunstmiljøet. De fleste steder, hvor unge kan udvikle sig indenfor scenekunst, er udviklet af en enkelt institution og har sit eget univers omkring sig. Mange oplever derfor at være isoleret fra resten af scenekunstmiljøet sammen med de få, de normalt øver og optræder sammen med. Enkelte andre oplever, at de allerede er en del af et fynsk teatermiljø og har noget netværk.

De forskellige positioner betyder, at KulturCamp får forskellig betydning for deltagerne: For nogle betyder den, at de i endnu højere grad bliver en del af et fynsk miljø, de allerede oplever at være en del af, og de udvider samtidig deres netværk udenfor Fyn. For andre opfylder KulturCamp mere fundamentale behov. De får indblik i, hvordan andre arbejder med teater forskellige steder på Fyn, og får udvidet deres netværk gevaldigt. Uanset position i teatermiljøet fremhæver alle, at det er et vigtigt element i KulturCamp at få (endnu mere) adgang til et teaterfællesskab. En siger: ”Hvis du kan noget og vil noget, men ikke ved, hvor du skal gøre af det eller hvem, du skal opsøge, eller hvem du kan lære noget af – det er fandme vigtigt med nogle kloge hoveder, du kan lære noget af... Det har vi fået adgang til her”.

Mødet med mange andre ligesindede og professionelle, styrkede også deltagernes fornemmelse af at have et tilhørsforhold til scenekunstverdenen som helhed. Som omtalt i sidste kapitel var deltagerne generelt meget bevidste om, at hvis de valgte at arbejde videre med deres talent i scenekunstverdenen, trådte de væk fra en mere strømlinet livsbane og ud af mere etablerede uddannelsesfællesskaber. De havde behov for at kunne træde ind i andre fællesskaber og opleve anerkendelse af, at det var ok at forfølge en drøm om at arbejde i scenekunstverdenen.

C. Sammenhængende talentudviklingsunivers

De fleste yngre deltagere bevæger sig primært i det, de selv kalder "skolekomedie"-kredse. De omtaler skolekomedien som et lukket kredsløb, som det er svært at komme videre fra. Det scenekunstmiljø, deltagerne kommer fra, er, som beskrevet, ganske fragmenteret. Der findes flere arenaer, hvor unge (særligt dem under 18 år) kan udvikle og afprøve deres talenter indenfor scenekunst. Men de er spredt ud over flere kommuner på Fyn og deres samarbejde er begrænset, ligesom de fleste kun har sporadisk kontakt med regionens teatre¹. Talentudvikling har generelt været underprioriteret på teatrene, og der er heller ingen fælles regional strategi for det professionelle teaterområde, som kunne skabe rammer for at løfte vækstlaget. En repræsentant for et teater forklarer: "Teatrene er ganske forskellige, med forskellige missioner og forpligtelser. De bliver målt på helt andre ting end regionalt samarbejde. Nogle bliver for eksempel målt på, hvor mange klassikere, de sætter op".

Der mangler altså fora for udveksling og sparring og forbindelser imellem forskellige stadier af talentudvikling. Set i det lys er det en central kvalitet ved KulturCamp, at den kan skabe forbindelser mellem mennesker, der bevæger sig i forskellige scenekunstmiljøer og mellem talenter og teatre/andre professionelt arbejdende scenekunstsfolk. Projektlederen har igennem flere år udviklet et stærkt netværk, også blandt unge kulturskabere, som bevæger sig i forskellige fora på hele Fyn. Flere af deltagerne på KulturCamp er kommet med, fordi projektlederen har kontaktet dem personligt, fortalt om projektet og foreslået dem at deltage. "At blive skrevet til" oplever deltagerne som en anerkendelse, og den gør det lettere at tage skridtet videre til et udfordrende forum som KulturCamp, som arbejder på måder, de ikke er vant til, og hvor de fleste kun kender ganske få af de andre deltagere fra starten. Deltagere ser også KulturCamp som et forbindelsesled til et mere professionelt arbejdende teatermiljø. En forklarer: "Jeg føler, jeg lige har fået en tå indenfor i teatermiljøet nu. Jeg har ikke lavet noget i Odense før, og ikke ude i byen. Så har det mere været skolekomedie".

¹ Fra 2018 begynder Baggårdsteatret i Svendborg og Oure Kostgymnasium imidlertid at samarbejde om tiltaget "Svendborg Scenekunsthøjskole", hvor der netop skal foregå talentudvikling i tæt samarbejde med et professionelt arbejdende teater.

*“Jeg føler, jeg lige har fået en tå
indenfor i teatermiljøet nu”*

Citat: Deltager

Medskabelse og entreprenørskab

3

“Når man er medskaber, som her i KulturCamp, bliver man mere en etableret kunstner”

Citat: Deltager

A. Medskabelse

Deltagere fra alle tre år så KulturCamp som mere udfordrende og “på kanten” end de skolekomedier og musicals, som mange af dem var vant til. De oplevede, at de i højere grad var udøvende og medskabende kunstnere, og de lagde vægt på deres egen medskabelse.

Medskabelsen skete i varierende omfang og på forskellige måder. I 2017 blev der eksempelvis arbejdet med selvdrevne grupper, som skulle skabe en fuld produktion fra idé til sælgende forestilling, med hjælp fra mentorer og andre professionelle. Den arbejdsform åbnede op for deltageres egne eksperimenter og styrkede ejerskabet for produktionen for nogle. Én af deltagerne forklarer: “Jeg er optaget af, hvordan jeg kan tage teatret og placere det i et andet rum end bare teatrets rum. For mig handler det rigtig meget om at finde nye måder at lave scenekunst på. Og campen er en kæmpe hjælpende hånd”.

For andre var arbejdsformen mere udfordrende. Én af deltagerne fortæller: “For mig har idéprocessen været meget lang. Jeg har aldrig prøvet at sidde og tænke: Vil det se godt ud på gulvet? Fordi jeg altid bare har prøvet det af på gulvet. Det har været en ny proces og jeg har mere været lytteren end den snakkende. Men det er spændende at prøve noget nyt”. Denne deltager var ikke alene – det var nyt og svært for flere deltagere at få hold på, hvad der udgjorde en god idé. En af mentorerne fortæller om idéudviklingsprocessen: “Jeg har prøvet at få dem til at gå fra tanke til konkretisering forholdsvis hurtigt. Hvordan relaterer idéen sig til emnet og hvordan kan den se ud, billedligt? Der var stor forskel på, hvor gode de var til det. Men det er utrolig vigtigt, at grundmaterialet – konceptet - er godt. De må også gerne have en skæv vinkel – det kan være lettere at markedsføre en skæv idé end en klassisk produktion på en scene, som instinktivt kan blive sammenlignet med en professionel forestilling”

Den høje grad af medskabelse fra start til slut kom til at fungere bedre i nogle produktioner end i andre. I 2017 campen skulle deltagerne ikke kun stå for at være med til at skabe produktionen, men også for at få den ud til publikum. De skulle være kulturentreprenører.

”Teaterverdenen er så konkurrence- og præstationspræget, at det er afgørende at have kilometer i benene”

Citat: Mentor

B. Entreprenørskab

”Det her er jo noget andet, end det, de lærer på teaterskolerne. Der er de et redskab for instruktørens kunstneriske vision – groft sagt – og de lærer at forfine deres teknik. På dette års KulturCamp lærer de mere entreprenørskab. De lærer at konceptualisere en ide og at skabe en ”pakke, du kan sælge”. Sådan forklarer en mentor 2017-campens indhold. Campen skulle blandt andet give deltagerne en idé om, hvad det vil sige at arbejde med deadlines og produktionsplaner og håndtere problematikker omkring visningen af deres produktion for et betalende publikum.

Tilføjelsen af entreprenørskab til campen udsprang blandt andet af tanken om, at alle talenter har brug for ”kilometer i benene”. De skal ganske enkelt deltage i så mange produktioner som muligt for at få så mange erfaringer så muligt og udvikle sig. Da der er begrænsede muligheder for dem, der er over 18 år, må de i vid udstrækning skabe dem selv. Sparre med hinanden, sætte stykker op sammen og finde ud af at få betalende gæster. Men det er vanskeligt at få den track-record sat i gang, og KulturCamp 2017 skulle give deltagerne redskaber, der kunne hjælpe dem på vej.

Mange deltagere var bevidste om, at det kræver benarbejde at komme i gang i scenekunstverdenen. Og de værdsatte muligheden for at arbejde med en produktion igennem alle faserne med hjælp fra professionelle. En fortalte: ”Hvis man vil ind i denne her verden, så skal man selv gøre noget for det. Så det er fedt at få en mulighed som denne her. Jeg er blevet bekræftet i, at selvom teaterverdenen er ret lille, er der nok altid én, der kan lide ens idé. Selvom der er mange, der ikke kan lide den, er der nok altid nogen, der kan. Så må man tage fat i dem. Der er altid håb et eller andet sted”.

Netop tiltroen til, at andre ville kunne lide ens idé var en hurdle for mange. En af deltagerne fortæller om sine overvejelser, før han deltog i campen: ”Der er også lidt en elitær følelse, når man for eksempel kommer fra Nyborg. Der foregår jo så meget inde i Odense, og jeg havde nogle idéer – eller en lille bitte gnist af en idé. Men hvorfor skulle nogle inde i Odense skulle lave noget med mig og min idé? Odense er jo en teaterby og en kulturby, så hvorfor skulle jeg kunne komme fra Nyborg med en lille idé, der slet ikke er noget særligt?”

Det var dog ikke kun tiltroen til, at ens idéer var gode nok, som var en barriere. På campen viste det sig vanskeligt for flere at blive kastet ud i så mange og så forskelligartede problematikker på samme tid. "Campen i 2017 gik lige til grænsen for, hvad projektet kan bære", fortæller projektlederen. Hun mener, at kulturelt entreprenørskab er en påtrængende problematik at arbejde med, og at det er nødvendigt at eksperimentere for at få flere erfaringer på feltet. Det tilførte KulturCamp.

Der blev blandt andet efterprøvet en udbredt idé om, at unge kunstnere også er gode til at promovere deres kunst. "Når man arbejder efter den devise, skal de unge kunstnere have uhyggelig mange forskellige kompetencer samtidig, og i en meget tidlig alder", fremhæver projektlederen.

Det kan derfor vise sig at være en god idé at invitere andre unge med andre kompetencer med i processen, hvis man skal skabe frugtbare kulturelle entreprenørskaber på scenekunstheden.

KULTUR-
CAMP

